

Korjausavustus iäkkäiden
henkilöiden kotien korjauksiin

HAKUOHJE

2020



Korjausavustus kodin korjauksiin

Tässä ohjeessa kerrotaan, miten haet avustusta iäkkäiden henkilöiden asuntojen korjauksiin, mitä edellytyksiä avustuksen myöntämiseen on ja miten avustus maksetaan hakijalle.

Avustus voidaan myöntää myös vammaisten henkilöiden asuntojen korjauksiin. Sen hakemiseen on oma ohjeensa.



Sisällys

1	Avustuksen tarkoitus	4
2	Miten haen avustusta	4
2.1	Avustuksen hakeminen verkkoasioinnissa	5
3	Edellytykset avustuksen saamiselle	6
3.1	Korjaustöiden aloittaminen.....	6
3.2	Korjausten maksaminen	6
3.3	Avustuksen hakijana yksi henkilö	7
3.4	Ikä	7
3.5	Omistaja.....	7
3.6	Hakijan ja ruokakunnan tulot.....	8
3.7	Hakijaruokakunnan varallisuus ja velat.....	10
3.8	Asuinrakennuksen käyttö ja korjausten tarpeellisuus	12
3.9	Muu korjaukseen myönnettävä julkinen tuki tai hyvitys	12
3.10	Korjausavustuksen vaikutus kotitalousvähennykseen	13
4	Avustuksen määrä	13
5	Esimerkkejä korjaustoimenpiteistä	13
5.1	Esteettömän liikkumisen parantaminen	13
5.2	Keittiökalusteet ja kodinkoneet	14
5.3	Kosteusvaurion synnyttämät sisäilmaongelmat	14
5.4	Lisäeristäminen.....	14
5.5	Lisätilan rakentaminen	14
5.6	Lämmitysremontit.....	14
5.7	Peseytymistilat.....	14
5.8	Vesikaton uusiminen.....	15
5.9	Vesiosuuskuntaan ja kunnan jätevesiviemäriin liittyminen	15
5.10	Koko talon ja huonossa kunnossa ostetun talon remointi.....	15
5.11	Vuosikorjausluonteiset korjaustoimenpiteet.....	15
6	Hyväksyttävät kustannukset ja niiden osoittaminen	15

7	Muutoksen hakeminen päätökseen.....	16
8	Avustuksen maksaminen	17
9	Asunnon käyttörajoitus	18
10	Hakemuksen liitteet.....	19
	Pakolliset liitteet	20
	Muut mahdolliset liitteet.....	21
	Liitteet, jos hakijalla ylimääräistä varallisuutta	22
	Lisätietoja ja yhteystiedot: apua ja neuvoja avustuksen hakemiseen.....	24
	Vanhustyön keskusliiton korjausneuvojen yhteystietoja	25

**Hakuohje 2020:
Korjausavustus iäkkäiden
henkilöiden kotien korjauksiin**

Julkaistu: 2.1.2020
Päivitetty: 27.3.2020

Dnro: ARA-00.02.00-2019-30

Asumisen rahoitus- ja
kehittämiskeskus (ARA)

1 AVUSTUKSEN TARKOITUS

lääkkäiden ja vammaisten henkilöiden asuntojen korjausavustuksen tarkoituksena on parantaa iäkkäiden ja vammaisten henkilöiden mahdollisuuksia kotona asumiseen. Kotona asuminen edellyttää, että asunto on esteetön ja sellaisessa kunnossa, että asuminen siellä on terveellistä ja turvallista ottaen huomioon asukkaan voimavarat.

Avustusta myönnetään omakotitalon tai asunto-osakkeen korjaamiseen.

Avustusten myöntämisessä sovelletaan lakia asuinrakennusten ja asuntojen korjausavustuksista ([1087/2016](#)), valtioneuvoston asetusta asuinrakennusten ja asuntojen korjausavustuksista ([1373/2016](#)) sekä valtionavustuslakia ([688/2001](#)).

2 MITEN HAEN AVUSTUSTA

Avustuksessa on jatkuva haku. Eli sille ei ole tiettyä hakuaikaa, vaan sitä voi hakea koska tahansa vuoden aikana.

Aloita korjaukset vasta avustuspäätöksen saatua tai hae aloituslupaa

Korjaustoimenpiteitä, johon haet avustusta, ei saa aloittaa ennen kuin olet saanut ARA:ta avustuspäätöksen tai ARA on antanut sinulle aloitusluvan. Aloituslupa on haettava ARA:ta aloituslupahakemuksella. (ks. luku 3.1)

Voit käyttää apunasi asiamiestä

Hakija voi käyttää avustuksen hakemisessa apunaan asiamiestä. Asiamiehenä voi toimia esimerkiksi omaisesi tai Vanhustyön keskusliiton korjausneuvoja. Vanhustyön keskusliitto tarjoaa maksutonta alueellista korjausneuvontaa ja apua avustuksen hakemisessa.



Asiamiestä valittaessa on huomioitava asiamiehen mahdollinen esteellisyys. Esimerkiksi asiamies ei voi olla korjauksen tekijänä toimivan yrityksen edustaja. Asiamies ei saa hyötyä itse rahallisesti tehtävistä korjauksista.

Voit valtuuttaa toisen henkilön tekemään sähköisen hakemuksen ARA:n verkkoasiointinissa puolestasi. Tällöin sinun on liitettävä hakemukseen [valtakirja](#), jolla velvoitat asiamiehen toimimaan hakemusasiassa puolestasi.

Valtakirjalomake on saatavilla ARA:n verkkosivuilla korjausavustushakemuksen liitteissä: [https://www.ara.fi/fi-FI/Lainat_ja_avustukset/Lomakkeet/Korjausavustushakemus\(33356\)](https://www.ara.fi/fi-FI/Lainat_ja_avustukset/Lomakkeet/Korjausavustushakemus(33356))

Hakemuksen tekeminen ja toimittaminen ARAan

Avustusta voi hakea:

- A) ARAn verkkoasioinnin kautta. (ks. luku 2.1)
Verkkoasioinnissa hakemuksen tekeminen on helppoa ja turvallista.

TAI

- B) Toimittamalla paperisen hakemuksen ARAan osoitteella:

Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus (ARA)
PL 30
15141 Lahti

tai tuomalla hakemuksen ARAan
(käyntiosoite: Vesijärvenkatu 11 A, 15140 Lahti).

Paperisia hakemuksia saa tulostettua ARAn verkkosivuilta
www.ara.fi/korjausavustus tai niitä voi tilata ARAsta puhelimitse numerosta
029 525 0818 tai sähköpostilla osoitteesta [korjausavustus.ara \(at\) ara.fi](mailto:korjausavustus.ara@ara.fi).

ARA suosittelee hakemusten jättämistä verkkoasioinnin kautta. Näin varmistetaan, että lisäät tarvittavat liitteet hakemuksen mukaan.

Lista hakemukseen tarvittavista liitteistä löytyy tämän ohjeen lopusta luvusta 10.

2.1 Avustuksen hakeminen verkkoasioinnissa

Hakemuksen tekeminen verkkoasioinnissa on helppoa ja turvallista.

Hakemuksen laatiminen vaatii ensin verkkopalveluun tunnistautumisen. Tunnistautua voit pankkitunnisteilla, varmennekortilla tai mobiilitunnistautumisella. ARAn sivuilta löydät ohjevideon hakemuksen tekemisestä verkkoasioinnissa.

Siirry ARAn verkkosivulle (ohjevideo ja linkki ARAn verkkoasiointipalveluun):
<https://www.ara.fi/fi-FI/Verkkoasiointi/Henkiloasiakkaat>

ARA suosittelee, että verkkoasiointia käytettäessä kaikki tarvittavat liitteet ovat hakemusta täytettäessä sähköisenä, pdf-tiedostomuodossa. Tarvittavat liitteet ovat lueteltu luvussa 10 (s. 19).

Verkkoasioinnin etusivulla hakija pääsee

- jättämään uusia hakemuksia,
- vastaamaan ARAn lähettämiin viesteihin tai
- täydentämään ARAn hakijalle lähettämää hakemusta.

Lisätietoja saa ARAn [korjausavustuspuhelin- tai sähköpostipalvelusta](#):

Puhelin: 029 525 0818
Sähköposti: korjausavustus.ara@ara.fi
Palveluajat: ti-ke klo 9-11 ja 12-15

3 EDELLYTYKSET AVUSTUKSEN SAAMISELLE

Avustuksen saaminen edellyttää, että avustukselle asetetut ehdot täyttyvät.

3.1 Korjaustöitä ei saa aloittaa ennen ARAlta saatua aloituslupaa tai avustuspäätöstä



Avustuksen saamisen ehtona on, että töitä ei ole aloitettu ennen ARAlta saatua avustuspäätöstä tai aloituslupaa. **Työt on aloitettu**, kun toimenpide on aloitettu tai kun, materiaalit on toimitettu työmaalle ja laskutettu.

Jos työt on aloitettu ennen ARAn tekemää avustuspäätöstä, avustusta voidaan myöntää vain erityisestä syystä (esim. lisävahinkojen välttäminen).

Töiden aloittamiseen ennen avustuspäätöstä on haettava ARAlta aloituslupa. Aloitusluvan saaminen vie keskimäärin 3-4 työpäivää. Aloituslupa myönnetään aloituslupahakemuksen saapumispäivästä alkaen.

Aloitusluvan saaminen ei tarkoita avustuksen saamista, vaan avustusta on haettava erikseen avustushakemuksella. Vasta myönteinen avustuspäätös tarkoittaa avustuksen saamista. **Toimita avustushakemus ARAn kuuden kuukauden (6 kk) sisällä aloituslupapäätöksen saamisen jälkeen.**

Aloitusluvan hakeminen:

- Aloituslupaa haetaan joko verkkoasioinnissa (ks. luku 2.1, edellinen sivu) tai ARAn verkkosivuilla olevalla [Aloituslupahakemus-lomakkeella](#)
- Lomakkeita voit myös pyytää ARasta sähköpostiisi tämän sivun yläalaidassa olevasta puhelinnumerosta tai sähköpostiosoitteesta.

Aloitusluvan saaja aloittaa työt omalla vastuullaan. Sama koskee myös avustuspäätöksen saaneita hakijoita, jotka hakevat oikaisua saamaansa päätökseen.

3.2 Korjausten maksaminen

Avustuksen hakijan on varauduttava maksamaan koko korjaustoimenpide, sillä avustus maksetaan hakijalle jälkikäteen laskuja ja kuitteja vastaan.

Avustuksen maksamisen jälkeen avustuksen saajalle jäävä osuus maksuista on noin 30–50 % korjaustoimenpiteen kustannuksista.

3.3 Avustuksen hakijana yksi henkilö

Avustusta voidaan myöntää ruokakunnalle (kotitaloudelle), johon kuuluu 65 vuotta täyttänyt henkilö.



- Avustuksen saajana voi olla **ainoastaan yksi henkilö**, ei esim. aviopuolisot. Yhteisö ei voi olla avustuksen hakijana.
- Avustuksen saajan on aina oltava myös avustuksen hakija. Kaikkien kustannusten (laskut, kuitit) on oltava osoitettuna avustuksen saajalle.

Jos avustusta haettaessa tai päätöksen saatuaan hakijaruokakunnan olosuhteissa tapahtuu muutos (esim. palvelutaloon muuttaminen, kuolemantapaus), on siitä valtionavustuslain mukaan viipymättä ilmoitettava ARA:lle.

Hakijan kuolemantapauksessa: Jos hakijan avustushakemus halutaan siirtää esimerkiksi leskelle, on lesken tehtävä uusi hakemus. Aiemmin toimitettuja liitteitä ei kuitenkaan tarvitse toimittaa uudestaan, ellei ARA pyydä selvitystä esim. perinnön jaosta.

3.4 Ikä

Avustus voidaan myöntää **65 vuotta täyttäneelle henkilölle tai muulle ruokakunnan jäsenelle**, jos ruokakuntaan kuuluu vähintään yksi 65 vuotta täyttänyt henkilö. Hakijan tai ruokakuntaan kuuluvan on oltava 65 vuotta täyttänyt ARA:n päätöksentekohetkellä.

3.5 Omistaja

Avustuksensaaja on korjattavan rakennuksen tai asunnon omistaja, asunto-osakeyhtiön osakkeenomistaja tai se, jolle korjaus- ja kunnossapitovastuu on lailla tai kirjallisella sopimuksella siirretty pysyvästi tai pitkäaikaisesti lain tarkoittamalla tavalla. Korjaus- ja kunnossapitovastuu todennetaan kauppakirjalla, perukirjalla, lahjakirjalla, testamentilla tai yhteisomistuksessa osapuolten kesken tehdyllä sopimuksella.



Huom.

Avustusta ei voida myöntää vuokralla asuvalle.

Kuolinpesä ja muu yhteisomistajuus

Jos asunnon omistaa esim. kuolinpesä, on korjaus- ja kunnossapitosopimus oltava tehtynä avustushakijan ja muiden kuolinpesän osakkaiden kesken.

Kaikkien korjaukseen liittyvien kustannusten (eli laskujen ja kuittien) on oltava sen henkilön nimellä, jolle avustus on myönnetty korjaus- ja kunnossapitovastuun perusteella.

- ARAn verkkosivuilla on saatavilla Korjaus- ja kunnossapitosopimuksen lomakepohjat korjausavustushakemukseen liittyvien liitteiden listassa: [https://www.ara.fi/fi-FI/Lainat_ja_avustukset/Lomakkeet/Korjausavustushakemus\(33356\)](https://www.ara.fi/fi-FI/Lainat_ja_avustukset/Lomakkeet/Korjausavustushakemus(33356))

Asunto-osakeyhtiön osakkeenomistaja

Asunto-osakeyhtiössä avustusta voidaan myöntää sellaisiin **korjauksiin, joista hakijalla on** vastuunjakotaulukon tai yhtiöjärjestyksen mukaan **korjausvastuu**. Osakkeenomistajan (asukkaan) korjausvastuulla olevat korjaukset osakas teettää haluamallaan urakoitsijalla ja omalla kustannuksellaan. Taloyhtiön vastuulla olevat korjaukset puolestaan päätetään yhtiökokouksessa ja rahoitetaan joko osakkailta perityllä rahoitusvastikkeella tai osakkailta veloitetuilla kertamaksuilla.

Taloyhtiön vastuulle eli **ei-avustettaviin korjauksiin** kuuluvat pääasiassa rakenteisiin liittyvät korjaukset. Näitä korjauksia ovat esimerkiksi käyttövesi- ja viemäriputkien uusiminen, ikkunoiden uusiminen, salaojajärjestelmän- ja antennijärjestelmän uusiminen sekä julkisivuremontit.

Osakkeenomistajan korjaustoimenpiteet taloyhtiön korjausten yhteydessä

Osakkaan vastuulla olevat korjaukset, jotka hän teettää omaan asuntoonsa taloyhtiön remontin yhteydessä, voivat olla avustettavia toimenpiteitä. Osakkaan hakiessa avustusta, on hakemukseen liitettävä esim. tarjous, jossa on esitetty osakkaan osuus remontin kustannuksista ja korjaustoimenpiteistä.

Jos osakkaan vastuulle kuuluvat korjaustoimenpiteet teetetään taloyhtiön toimesta ja kustannuksiin osallistuvat kaikki taloyhtiön osakkaat, eivät korjaukset ole avustettavia. Tällaisia toimenpiteitä voivat olla esim. kaikkien alkuperäisessä kunnossa olevien pesuhuoneiden korjaaminen LVIS-remontin yhteydessä.

Huom.

ARAn avustamia korjaustoimenpiteitä ei voida maksaa rahoitusvastikkeena (pääomavastike).

Jos hakija on epävarma, kenelle korjausvastuu ja kustannukset kuuluvat, voi asian tarkistaa isännöitsijältä

3.6 Hakijan ja ruokakunnan tulot

Avustuksen hakijan ja hänen ruokakuntansa on oltava tulojensa ja varallisuutensa puolesta kokonaisuutena arvioiden sellaisessa asemassa, että avustuksen myöntäminen on tarpeen korjausten toteuttamiseksi.

Tuloarvioinnissa käytetään vuositason keskiarvoa. Korjausavustusasetuksen ([1373/2016](#)) 4 §:n tulorajat ovat 1.7.2018 alkaen seuraavat:

Henkilöluku	Tulot (brutto) €/kk
1	2 000
2	3 400
3	4 200
4	5 000

Yli 4 henkilön ruokakunnissa tulojen enimmäismäärää korotetaan 875 €/lisähenkilö

Veteraaneilla ja veteraanin leskillä on korotetut tulorajat:

Henkilöluku	Tulot (brutto) €/kk
1	2 600
2	4 420
3	5 460
4	6 500

Yli 4 henkilön ruokakunnissa tulojen enimmäismäärää korotetaan 875 €/lisähenkilö.

Tuloiksi ei lasketa yleisen asumistukilain ([938/2014](#)) 15 §:n mukaisia tuloja:

- 1) lapsilisälain (796/1992) mukaista lapsilisää;
- 2) äitiysavustuslain (477/1993) mukaista äitiysavustusta;
- 3) vammaisetuksista annetun lain (570/2007) mukaisia etuuksia;
- 4) tapaturmavakuutuksen perusteella suoritettavia sairaanhoito- ja tutkimuskuluja;
- 5) sotilasavustuslain (781/1993) mukaista sotilasavustusta;
- 6) rintamasotilaseläkelain (119/1977) mukaista rintamalisää ja ylimääräistä rintamalisää;
- 7) opintotukilain (65/1994) mukaista opintotukea eikä opintorahan huoltajakorotusta taikka oppimateriaalilisää opintorahaa lukuun ottamatta; (19.12.2018/1170)
- 8) toimeentulotuesta annetun lain (1412/1997) mukaista toimeentulotukea tai muuta etuutta;
- 9) Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain (566/2005) mukaista ylläpitokorvausta;

- 10) julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain (916/2012) mukaista kulukorvausta tai muuta vastaavaa kulu- tai ylläpitokorvausta;
- 11) muita kuin toimeentulon turvaamiseksi maksettuja apurahoja ja muita vastaavia avustuksia;
- 12) perhehoitolain (263/2015) mukaisen perhehoidon ja varhaiskasvatuslain (540/2018) mukaisen perhepäivähoidon kustannusten korvauksia;
- 13) sotilasvammalain (404/1948) mukaisia korvauksia;
- 14) perhe-eläkkeenä maksettavia lapseneläkkeitä;
- 15) vian, vamman tai haitan perusteella maksettavaa erityisten kustannusten korvausta;
- 16) kansaneläkelain (568/2007) lapsikorotusta;
- 17) lapsen elatusapua, joka suoritetaan tuomioistuimen päätöksen tai vahvistetun kirjallisen sopimuksen perusteella ja elatustukilain (580/2008) mukaista elatustukea;
- 18) työtapaturma- ja ammattitautilain (459/2015) mukaista haittarahaa;
- 19) matkapäivärahoja, matkakustannusten korvauksia ja sairaanhoitokustannusten korvauksia sekä niihin rinnastettavia erityisistä kustannuksista saatuja korvauksia;
- 20) omaishoidon tuesta annetussa laissa (937/2005) tarkoitettua hoitopalkkiota;
- 21) 9 §:n 8 momentissa tarkoitettulta alivuokralaiselta saatuja vuokratuloja;
- 22) osuutta kuolinpesän tuotosta;
- 23) 1–22 kohdassa mainittuja etuuksia tai tuloja vastaavia ulkomailta maksettavia etuuksia tai tuloja.

3.7 Hakijaruokakunnan varallisuus ja velat



Hakijan ruokakunnan varallisuuden määrän on oltava vähäinen. Varallisuuden vähäisyyden harkitsee ja arvioi aina ARA.

Varallisuuden arvioinnissa on huomioitava **koko hakijaruokakunnan yhteinen varallisuus**. Tämä tarkoittaa, että avustusta haettaessa on esitettävä varallisuusselvitys kaikilta hakijaruokakuntaan kuuluvilta.

Mitä varallisuuteen lasketaan mukaan

Ruokakunnan omassa asuinkäytössä olevaa **korjattavaa asuntoa ei oteta huomioon varallisuutena**.

Varallisuutta ovat esimerkiksi:

- säästöt,
- sijoitukset,
- kesämökki,

- asunto-osakkeet (muu kuin vakinainen eli korjattava asunto),
- maa-alueet (esim. pellot, metsät)
- tontit.

Jos joihinkin näistä kohdistuu velkaa, omaisuuden arvo arvioidaan vähentämällä siitä velan määrä. ARA kuitenkin aina arvioi mitä velkoja voidaan hyväksyä varallisuuden arvoa vähentäväksi.

Esimerkiksi jos asunto-osake, joka ei ole hakijan vakituksessa asuinkäytössä, on arvoltaan 60 000 € ja siihen kohdistuu velkaa 10 000 €, varallisuuden arvoksi katsotaan 50 000 €.

Varallisuuden arvioinnissa käytetään porrastusta, jos hakijaruokakuntaan kuuluu enemmän kuin kaksi henkilöä. Pääsääntöisesti korjaustoimenpiteen jälkeen jäävänä vähäisenä varallisuutena pidetään kahdelta ensimmäiseltä jäseneltä noin **20 000 €henkilö** ja tämän jälkeen muilta noin **10 000 €/hlö**.

Varallisuutena ei pidetä omaisuutta, joka on välttämätön ruokakuntaan kuuluvan elinkeinon tai ammatinharjoittajan kohtuullisen toimeentulon hankkimiseksi.

Esim.

Laskuesimerkki kahden henkilön ruokakunnan varallisuudesta:

säästötilin saldo, puoliso	8 000
kesämökki	30 000
metsä, 15 ha, hakija	25 000
osakkeet, puoliso (esim. PHP Holding)	2 800
ruokakunnan varallisuus yhteensä	77 800
varallisuudesta vähennetään korjauskustannukset yhteensä	-16 000
ruokakunnan varallisuuden määrä korjaustoimenpiteen jälkeen	61 800
kahden henkilön hyväksyttävän varallisuuden määrä korjaustoimenpiteen jälkeen on n. 40 000 € (20 000 €/hlö)	-40 000
ruokakunnan varallisuuden ylitys €	21 800

Kuten yllä olevasta taulukosta voidaan todeta, ruokakunnan varallisuus on yhteensä 77 800 euroa. Edellä mainitusta varallisuuden määrästä vähennetään korjauskulut 16 000 euroa. Tämän jälkeen ruokakunnan varallisuuden määräksi jää 61 800 euroa.

ARAN ohjeiden mukaan varallisuutta voidaan hyväksyä jäävän, korjaustoimenpiteen jälkeen kahden henkilön ruokakunnassa n. 20 000 euroa/hlö. Esimerkitapauksessa hyväksyttävän varallisuuden määrä olisi noin 40 000 euroa. Yli kahden henkilön ruokakunnan varallisuuden määrässä käytetään porrastusta (n. 10 000 euroa/hlö), joten jos ruokakuntaan kuuluisi yksi lapsi, hyväksyttävän varallisuuden määrä olisi yhteensä 50 000 euroa.

Koska esimerkkiruokakunnan korjaustoimenpiteen jälkeen jäävä varallisuus (61 800 euroa) ylittää ARAn hyväksymän varallisuuden rajan 21 800 eurolla, hylkäisi ARA kyseisen hakemuksen.

Omaisuuuden luovutus

Varallisuutta arvioitaessa huomioidaan myös sellainen omaisuus, jonka hakija on viimeisen vahvistetun verovuoden aikana tai jälkeen luovuttanut vastikkeetta (esim. kiinteistön luovutus ilmaiseksi lapselle). Jos hakija on myynyt omaisuutensa alle käyvän hinnan, katsotaan luovutus tapahtuneen osittain vastikkeetta, joten käyvän hinnan ja luovutushinnan välinen ero on otettava huomioon hakijan varallisuusarvioinnissa. Tämä koskee myös kiinteistöä, johon hakijalla on käyttöoikeus.

3.8 Asuinrakennuksen käyttö ja korjausten tarpeellisuus

Korjausten kohteena olevan asuinrakennuksen pinta-alasta vähintään puolen on oltava asuinkäytössä ja avustuksen hakijan **ympärivuotisessa asuinkäytössä**. Hakijan on avustuksen hakuhetkellä oltava kirjoilla kyseisessä asunnossa.

Avustusta ei myönnetä vapaa-ajan asuntoon.

Avustuksen saamisen edellytys on, että iäkäs henkilö tarvitsee **välttämättömiä korjaustoimenpiteitä asuntoonsa voidakseen asua kotonaan**.



Avustushakemuksessa on selvitettävä selkeästi, miten korjaus edistää hakijan turvallista ja terveellistä kotona asumista.

Avustettavien toimenpiteiden on oltava tarkoituksenmukaisia rakennuksen tai asunnon odotettavissa oleva käyttöaika ja asuinkäyttötarve huomioon ottaen. Katso esimerkkejä korjauksista luvusta 5 (sivu 13).

ARA arvioi aina tapauskohtaisesti, onko korjaus välttämätön hakijan kotona asumisen jatkamisen kannalta ja näin ollen hyväksyttävä korjaus avustettavaksi. Korjaustoimenpiteen arvioinnissa auttaa, jos hakija on liittännyt korjattavasta kohteesta esim. kuvan.



Hakija on velvollinen selvittämään, vaatiiko korjaustoimenpide rakennus- tai toimenpideluvan hakemista ao. kunnalta. Avustuksen hakija on vastuussa luvan hakemisesta.

3.9 Muu korjaukseen myönnettävä julkinen tuki tai hyvitys

Korjausavustusta voidaan myöntää vain, jos hakijalla ei ole oikeutta saada muuta julkista tukea tai hyvitystä korjaustoimenpiteeseen. Tällainen tuki tai hyvitys voi esimerkiksi olla vammaispalvelulain tai sosiaalihuoltolain nojalla myönnettävä tuki asunnon korjaustoimenpiteisiin tai hyvitys vakuutus sopimuksen, muun sopimuksen tai lain nojalla (esimerkiksi vakuutuskorvaus, sopimussakko tai kaupan virheeseen liittyvä suoritus).

Hakijan on ilmoitettava korjausavustusta hakiessaan kaikki korjaustoimenpiteeseen saamansa tuki ja rahoitus.

3.10 Korjausavustuksen vaikutus kotitalousvähennykseen

Verohallinnon ohjeen mukaan valtion (ARAn) varoista maksettu avustus estää kotitalousvähennyksen saamisen kunnossapito- ja perusparannustyöstä (tuloverolaki 127 a §:n 3 momentti). Mainitun ohjeen mukaan sillä ei ole merkitystä, onko avustus annettu työtä vai materiaaleja varten.

Lisätietoa kotitalousvähennyksestä verottajan sivuilta www.vero.fi.

4 AVUSTUKSEN MÄÄRÄ



Avustuksen määrä on enintään 50 % hyväksyttävistä korjauskustannuksista. Erityisestä syystä myönnetään avustusta 70 %. Avustukset myönnetään aina täysinä euroina.

Erityiset syyt korotettuun korjausavustuksen määrään

Erityisestä syystä avustus voi olla enintään 70 % hyväksyttävistä kustannuksista. Avustuksen hakijan on esitettävä hakemuksessa hakevansa korotettua avustusta sekä liitettävä hakemukseen tarvittavat selvitykset (ks. liiteluettelo).

Erityiset syyt ovat korjausavustusasetuksen (1373/2016) 3 §:ssä:

- 1) **Avustuksen hakija on tai hakijan ruokakuntaan kuuluu veteraani tai veteraanin leski.** Rintamastatus (rauhanturvaaja) ei oikeuta korotetun avustuksen saamiseen.
- 2) **Ruokakuntaan kuuluva iäkäs henkilö joutuisi ilman korjaustoimenpiteitä välittömästi muuttamaan pysyvästi pois asunnosta liikkumisesteiden vuoksi.** Kunnan antama lausunto liitettävä hakemukseen.
- 3) **Asunnossa ei voida antaa ilman korjaustoimenpiteitä iäkkään tarvitsemia sosiaali- ja terveystalouksia** esimerkiksi puutteellisten pesutilojen vuoksi. Tästä on liitettävä hakemukseen kunnan antama selvitys.

5 ESIMERKKEJÄ KORJAUSTOIMENPITEISTÄ

5.1 Esteettömän liikkumisen parantaminen

Avustusta voidaan myöntää esimerkiksi asukkaan esteettömän ja turvallisen liikkumisen parantamiseen mm. poistamalla kynnyksiä sekä rakentamalla luiskia ja kaiteita sekä parantamalla valaistusta tai lisäämällä käytävien ja oviaukkojen leveyttä pyörätuolilla kulkemista varten, jos tämä on mahdollista kantavia rakenteita muuttamatta.

Taloyhtiössä korjaustoimenpiteet kuten porrashissin ja kulkuluiskien rakentaminen kuuluvat taloyhtiön korjausvastuuseen, ei yksittäisen osakkaan.

Näihin korjauksiin ei voi hakea tätä avustusta. Osakkeenomistaja omistaa ainoastaan asunnon hallintaan oikeuttavat osakkeet.

Myös huoneistoparvekkeille johtavien kynnysten poistaminen tai muu vastaava toimenpide, jolla edistetään asukkaan pääsyä parvekkeelle, kuuluu taloyhtiön korjausvastuuseen.

5.2 Keittiökaluusteet ja kodinkoneet

Kotona asumista helpottavien ja tukevien keittiökaluusteiden sekä turvalieden hankintaan ja muihin lieden turvavarusteisiin voidaan myöntää avustusta. Keittiön uusimisen yhteydessä voidaan avustettavaksi sisällyttää kotona asumisen kannalta välttämättömät kodinkoneet.

5.3 Kosteusvaurion synnyttämät sisäilmaongelmat

Korjaustarpeen syy voi olla esimerkiksi kosteusvaurion synnyttämä sisäilmaongelma. Jos sisäilmaongelmat vaarantavat kotona asumisen, voidaan näitä korjauksia avustaa. ARA kuitenkin aina käyttää harkintaa korjaustoimenpiteiden kustannuksissa ja laajuudessa. Koko talon korjaaminen ei ole avustettavaa.

5.4 Lisäeristäminen

Rakennuksen lisäeristäminen voidaan hyväksyä avustettaviin kustannuksiin, jos esimerkiksi asunnon lämpötila on hyvin alhainen.

5.5 Lisätilan rakentaminen

Asuinrakennuksen laajentaminen hyväksytään vain silloin, kun henkilön asumisen kannalta välttämättömän lisätilan rakentaminen ei ole mahdollista olemassa olevan rakennuksen puitteissa. Välttämättömiksi lisätiloiksi katsotaan esimerkiksi pesutilat. Uuden asunnon rakentaminen tai keskeneräisenä hankitun rakennuskohteen loppuunsaattaminen eivät ole avustettavia korjaustoimenpiteitä.

5.6 Lämmitysremontit

Puulämmityksen muuttamista muuksi lämmitysmuodoksi voidaan avustaa, jos lämmityksen ylläpito on hakijalle liian raskas. Kaikkien lämmitysjärjestelmien korjaamista tai uusimista voidaan avustaa myös silloin, kun olemassa oleva lämmitysjärjestelmä on viallinen tai käyttökänsä päässä. Pelkästään kustannusten säästämiseksi tehtyyn muutokseen ei avustusta myönnetä.

5.7 Peseytymistilat

Avustusta voidaan myöntää wc- ja peseytymistilojen kunnostamiseen sekä asukkaan wc- ja peseytymistilojen rakentamiseen asuinkerrokseen.

Saunassa tehtävät korjaustoimenpiteet voivat olla avustettavia muiden peseytymistilojen korjauksen yhteydessä. Saunaan tehdyt korjaustoimenpiteet, joilla sauna saadaan turvalliseksi, voidaan hyväksyä myös erikseen.

5.8 Vesikaton uusiminen

Asuinrakennuksen vesikaton uusiminen voidaan hyväksyä avustettavaksi, jos vesikatto on siinä kunnossa, että asumisen jatkaminen kotona edellyttää katon uusimista. Erillisen talousrakennuksen katon korjausta ei hyväksytä avustettavaksi. Korjauskustannusten kohtuullisuuden varmistamiseksi ARA voi tarvittaessa pyytää erillisen selvityksen kustannuksista.

5.9 Vesiosuuskuntaan ja kunnan jätevesiviemäriin liittyminen

Liittyessä vesiosuuskuntaan voidaan avustettaviin kustannuksiin hyväksyä liittymismaksut. Kunnan jätevesiviemäriin liittymistä avustetaan, jos hakijalla ei ole muuta vaihtoehtoa.

Liittymiseen on aina oltava hyvät perusteet. Liittymisen ollessa pakollinen esimerkiksi lain, asetuksen, tai viranomais määräyksen perusteella ovat kustannukset avustuskelpoisia.

5.10 Koko talon ja huonossa kunnossa ostetun talon remontointi

Koko talon korjausta tai huonossa kunnossa ostetun talon laajamittaista korjaamista ei avusteta.

5.11 Vuosikorjausluonteiset korjaustoimenpiteet

Vuosikorjausluonteisia korjauksia ei avusteta, jollei korjauksilla edistetä iäkkään henkilön kotona asumista sekä terveellistä ja turvallista asuinympäristöä. ARA arvioi hyväksyttävät korjaustoimenpiteet aina tapauskohtaisesti.

6 HYVÄKSYTTÄVÄT KUSTANNUKSET JA NIIDEN OSOITTAMINEN

Varsinaisten korjaustoimenpiteiden lisäksi muita hyväksyttäviä kustannuksia ovat:

- korjaustöiden edellyttämien rakennustarvikkeiden ja rakennukseen kiinteästi asennettavien laitteiden hankintakustannukset
- rakennus- ja toimenpidelupa
- vesi-, viemäri-, sähkö- ja kaukolämpöön liittymismaksu sekä

- kustannukset arviointi-, tutkimus-, laatu-, suunnittelu-, rakennus-, asennus-, katselmus-, säätö-, mittaus- ja purkutöistä sekä töiden valvonnasta
- **palkkakustannukset**, joista on verottajalle suoritettu työnantajamaksut. Pääsääntöisesti vaaditaan, että korjaustoimenpiteen suorittajalla on Y-tunnus.
- **Avustuksen hakemisesta aiheutuvat kulut:** pankin selvitys/muut pankin tositteet, lääkärintodistus ja metsän tai vapaa-ajan asunnon arviointi.

Kustannuksiin ei hyväksytä:

- laskennallisia kustannuksia omasta työstä eikä kustannuksia vastikkeetta tehdystä eli talkootyöstä
- korjaustoimenpiteen aikana syntyviä vuokratuloja, jos korjauksen aikana on asuttu muualla kuin korjattavassa kohteessa.

Korjauskustannusten on oltava kohtuulliset ja hyväksyttävät kustannukset ovat enintään toimenpiteen toteutuneet kustannukset. **Kustannusten (kuitit, laskut) on lisäksi kohdistuttava avustuksen saajaan.** ARAlla on valtionapuviranomaisen harkintavalta kustannusten kohtuullisuudessa ja hyväksyttävyydessä.

Kustannukset osoitetaan avustusta haettaessa esim. **tarjouksella tai ammattilaisen tekemällä kustannusarviolla.** Jos hakija on hakemusta jättäessään hakenut ennakkoon ARAsta aloitusluvan korjaustoimenpiteiden aloittamiseksi ennen päätöstä ja korjaustoimenpiteet ovat valmiit, voi kustannukset avustushakemuksessa osoittaa **laskuilla ja kuiteilla.** Korjaustoimenpiteiden kustannusten arvioinnissa voivat myös alan ammattilaiset käyttää apuna [Vanhustyön keskusliiton korjausneuvojien palveluja](#) (maksuton) tai ARAn verkkosivuilla julkaistua [toimenpide- ja kustannusluettelo](#) (lomake YM 33a). *YM 33a -lomakkeessa esitetyt korjaustoimenpiteet eivät kaikki ole avustettavia, vaan lomake on tarkoitettu pääasiassa kustannusten arviointiin alan ammattilaisille.*

7 MUUTOKSEN HAKEMINEN PÄÄTÖKSEEN

Avustuspäätökseen voi hakea muutosta niin kuin valtionavustuslaissa säädetään ([688/2001](#)). Avustuspäätökseen voi hakea oikaisua 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisua voi hakea:

A) ARAn verkkoasioinnin kautta

TAI

B) jättämällä paperisen oikaisuvaatimuksen ARAan osoitteella: *PL 30, 15141 Lahti* tai tuomalla sen käyntiosoitteeseen *Vesijärvenkatu 11 A, 15140 Lahti.*

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava päätös, johon vaaditaan oikaisua sekä se, millaista oikaisua vaaditaan ja millä perusteilla sitä vaaditaan. Käyttämällä ARAn verkkosivuilla olevaa oikaisuvaatimuksen lomakepohjaa varmistat, että tarvittavat tiedot tulevat oikaisuvaatimukseen.

Oikaisuvaatimus on saatavilla ARAn verkkosivuilla www.ara.fi/lomakkeet
Suora linkki oikaisuvaatimuslomakkeeseen: [https://www.ara.fi/fi-FI/Lainat ja avustukset/Lomakkeet/Oikaisuvaatimus iakkaan tai vammaisen h e\(45346\)](https://www.ara.fi/fi-FI/Lainat_ja_avustukset/Lomakkeet/Oikaisuvaatimus_iakkaan_tai_vammaisen_h e(45346))

Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen.

8 AVUSTUKSEN MAKSAMINEN

Korjausavustus maksetaan avustuksensaajalle jälkikäteen yhtenä tai useampana eränä toteutuneiden kustannusten mukaan. Maksuerän on oltava vähintään 500 euroa tai koko myönnetty avustus. Avustuksen maksua haetaan avustuspäätöksen liitteenä tulevalla maksatushakemuksella, ARAn verkkosivuilta löytyvällä maksatushakemuksella tai verkkoasiointia käytettäessä sähköiseen asiointikansioon automaattisesti luodulla maksatuslomakkeella.

Maksatushakemus on saatavilla ARAn verkkosivuilla: [https://www.ara.fi/fi-FI/Lainat ja avustukset/Lomakkeet/Korjausavustuksen maksatushakemus\(42915\)](https://www.ara.fi/fi-FI/Lainat_ja_avustukset/Lomakkeet/Korjausavustuksen_maksatushakemus(42915))

Maksatushakemuksia myös postitetaan asiakkaalle asiakkaan pyynnöstä.

Maksatus tehdään päätöskohtaisesti. Se tarkoittaa sitä, että kunkin päätöksen mukainen avustussumma on haettava maksuun erikseen, omalla lomakkeellaan. Avustusta voidaan maksaa vain päätöksen mukaisiin toimenpiteisiin. Jos avustusta jää käyttämättä, sitä ei voi hakea muihin korjaustoimenpiteisiin.



Avustuksen saajan on oltava korjauslaskujen maksaja eli toteutuneiden kustannusten (laskut, kuitit) on kohdistuttava avustuksen saajaan. Avustusta ei voida maksaa kuolinpesälle.

Maksatushakemuksen liitteet

Toteutuneista kustannuksista liitetään maksatushakemukseen seuraavat asiakirjat:

- laskut
- tiliote tai kuitit tai
- muu luotettava selvitys

Jos hakija on tehnyt **osamaksusopimuksen** rahoitusyhtiön tai korjaustyön tehneen yrityksen kanssa, hakijan on liitettävä maksatushakemukseen seuraavat asiakirjat:

- allekirjoitettu sopimus korjaustyöstä (asiakas/yritys), mistä ilmenee kustannukset korjaustoimenpiteittäin
- asiakkaan ja rahoitusyhtiön allekirjoittama sopimus
- asiakkaan ja korjaustyöntekijäyrityksen allekirjoittama korjaustyön vastaanottotodistus.



Alkuperäiset kuitit ja tositteet on säilytettävä 6 vuotta maksatushakemuksen tekemisestä.

Kuitteja ja tositteita voidaan tarvita myöhemmin mahdollisen tarkastuksen vuoksi. Kuittien säilytyksessä on huomioitava, että useat kuitit painetaan lämpöpaperille, jolloin kuitit haalistuvat. **Kuitit kannattaa kopioida (voi pyytää myös myyjää kopioimaan) tai skannata.**

ARA voi avustuksen myöntämisen yhteydessä edellyttää tehtäväksi korjausten kohteena olevissa tiloissa välitarkastuksia ja korjaustöiden valmistuttua loppu-tarkastuksen. ARA voi valtuuttaa asunnon sijaintikunnan tekemään edellä mainitun tarkastuksen. Tarkastuksilla varmistetaan, että avustus on käytetty avustuspäätöksen mukaisiin toimenpiteisiin



Avustuksen maksatusta vuoden 2020 avustuspäätöksiin on haettava viimeistään **29.10.2022**.

9 ASUNNON KÄYTTÖRAJOITUS

Asuntoa, jonka korjaamiseen on myönnetty korjausavustusta, on käytettävä avustuksensaajan ruokakunnassa olevan iäkkään henkilön asuntona **viisi vuotta avustuksen myöntämisestä**. Avustus voidaan periä takaisin kokonaan tai osittain, jos iäkäs henkilö ei asu asunnossa viittä vuotta.

Jos asunto luovutetaan henkilölle tai ruokakunnalle, joka täyttää avustuksensaamisen ehdot, ei avustusta periä takaisin.

ARA voi vapauttaa käyttörajoituksista, jos sen voimassa pitäminen on kohtuutonta.

10 HAKEMUKSEN LIITTEET

Valtionapuviranomaisena ARAn velvollisuus on selvittää avustuksen myöntämisen perusteet. Avustushakemuksen käsittelyä varten hakijan on liitettävä hakemukseen asiakirjoja, joista ARA voi selvittää hakijan edellytykset saada korjausavustusta.

Salassa pidettävien ja arkaluontoisten asiakirjojen lähettäminen

Jos hakemuksenne tai liitteet sisältävät arkaluontoista tietoa (esimerkiksi terveystiedot, sosiaalihuollon palveluja koskevat tiedot tai taloudellista asemaa koskevat tiedot) on lähetettävä kirjaamoon **turvapostina**: <https://turvaviestit.ara.fi>

Normaali sähköposti ei täytä kaikkia tietoturvallisuudelle asetettuja vaatimuksia. Asiakirjojen lähettäminen normaalina sähköpostina on siten kunkin asiakkaan omalla vastuulla.



Huom.

Paperisia hakemuksia ja liitteitä ei palauteta hakijalle. Tästä syystä hakemusten liitteiden on oltava kopioita alkuperäisistä asiakirjoista.

Varmista, että hakemuksen liitteenä olevat asiakirjat ovat kokonaisuudessaan mukana, eikä niitä ole osittain peitetty.

Seuraaville sivuilla luetellut liitteet on jaettu seuraavasti:

1. [Pakolliset liitteet](#)
Tarvitaan aina avustushakemuksen yhteydessä.
2. [Muut mahdolliset liitteet](#)
Voidaan tarvita hakemuksen käsittelyssä.
3. [Liitteet, jos hakijalla on ylimääräistä varallisuutta korjattavan asunnon lisäksi](#)

1.

Pakolliset liitteet

Alla on lueteltu liitteet, jotka koskevat **kaikkia hakijoita**.

KUSTANNUSARVIO

Arvio toimenpiteiden kustannuksista:

- esim. tarjous tai ammattilaisen tekemä kustannusarvio
- lasku, jos toimenpiteelle on myönnetty aloituslupa ja toimenpiteet valmiit

Kustannusarviona käy rakennusalan ammattilaisen soveltuvilta osin täyttämä omakotitalon perusparannuksen [toimenpide- ja kustannusluettelo](#).

Jos kustannukset ovat alle 2 000 euroa, niistä ei tarvitse toimittaa erillistä kustannusarviota.

PANKIN SELVITYS kaikilta ruokakunnan jäseniltä

Pankin selvitykseksi käyvät seuraavat asiakirjat:

- Tiliote (paperinen)
- Tiliote (verkkopankista tulostettu)
- Saldo- ja korkotodistus
- ARAn pankin selvityslomake pankin täyttämänä ja allekirjoittamana
- Asiakkuusilmoitus
- Verkkopankin kuvankaappaus

Tiedot on toimitettava kaikista pankeista, joissa hakijaruokakunnalla on asiakkuuksia. Selvityksessä on oltava näkyvässä päivämäärä, jolta saldotiedot ovat.

Pankin selvitys on asiakirja hakijan rahoitusomaisuuden (tilien saldot, sijoitukset yms. omaisuus) käyvästä arvosta. Lainoista ilmoitetaan mihin tarkoitukseen ja milloin laina on otettu sekä lainan saldo.

Selvitys voi olla maksullinen.

Liite tarvitaan molemmilta aviopuolisoilta ja mahdollisilta muilta ruokakuntaan kuuluvilta - esim. kotona asuvilta lapsilta.

Huomioithan, että jos hakijalla tai ruokakuntaan kuuluvalla on S-tili myös tästä täytyy toimittaa saldotodistus.

Huom. ARA on julkaissut verkkosivuillaan *Pankin selvitys -lomakkeen* pankin täydennettäväksi.

TODISTUS TULOISTA

Palkansaajilta työnantajan todistus nykyisistä kuukausituloista ja tapaturma- yms. korvauksista (bruttotulot) tai [tulorekisteristä](#) otetut palkkatiedot viimeisen vuoden ajalta.

Tulorekisterin sähköiseen asiointipalveluun tunnistaudutaan henkilökohtaisilla verkkopankkitunnuksilla, mobiilivarmenteella tai varmennekortilla.

2.

Muut mahdolliset liitteet

Asian käsittelyä varten voi ARA tarvita myös muita asiakirjoja. Alla listattuna muut mahdolliset liitteet ja tiedot, milloin niitä tarvitaan.

TODISTUS ELÄKETULOISTA

Todistus nykyisistä eläketuloista. ARA pyytää tiedot tarvittaessa.

KORJAUS- JA KUNNOSSAPITOSOPIMUS

Korjaus- ja kunnossapitosopimus **tarvitaan, jos** avustuksen hakija on muu kuin asunnon omistaja (esim. kuolinpesän osakas).

Sopimus tarvitaan myös hakijoilta, jotka omistavat osan korjattavasta kohteesta.

[Sopimuslomakepohja](#) löytyy ARAn sivuilta.

VETERAANIN TIEDOT

Jos hakija on veteraanin leski, tarvitaan veteraanina toimineen nimi ja syntymäaika.

KUNNAN LAUSUNTO TAI VASTAAVA SELVITYS KOROTETUSTA AVUSTUKSESTA

Selvitys (kunnan sosiaalitoimen lausunto) haettaessa 70 %:n avustusta, kun hakemisperuste on asunnon **esteettömyys** tai kun hakija/hakijan ruokakuntaan kuuluva **ei voi ilman korjaustoimenpiteitä saada välttämättömiä sosiaali- ja terveyspalveluita** (esim. pesutilat).

SELVITYS KORJAUSTOIMENPITEEN KUULUMISESTA OSAKKAAN VASTUULLE

Yhtiöjärjestys, jossa on maininta siitä, että haettava korjaustoimenpide kuuluu osakkaan vastuulle, jos **asunto-osakeyhtiössä poiketaan** vastuunjakotaulukon vastuunjaosta taloyhtiön ja osakkaan välillä.

MUUT ASIAKIRJAT KORJAUKSEN LAAJUDESTA RIIPPUEN

Esimerkiksi:

- asunnon pohjapiirustus (esim. laajennus)
- työpiirustukset
- korjaussuunnitelma.

3.

Liitteet, jos hakijalla on ylimääräistä varallisuutta korjattavan asunnon lisäksi

VARALLISUUS: ASUNTO-OSAKKEEN MYYNTIARVO

Jos hakija omistaa **korjattavan asunnon lisäksi asunto-osakkeen**, tarvitaan kiinteistönvälittäjän arvio asunto-osakkeen myyntiarvosta tai kauppa/lahjakirja.

Lausunto on yleensä maksullinen.

VARALLISUUS: METSÄN JA PELLON MYYNTIARVO

ARA käyttää metsän ja pellon arvon arvioimisessa verohallinnon julkaisemaa ohjetta ”*varojen arvostamisesta perintö- ja lahjaverotuksessa*”. Jos hakija haluaa toimittaa tarkemman selvityksen metsän ja pellon myyntiarvosta, selvitykseksi käy *metsänhoitoyhdistyksen tai maatalousasiamiehen kirjallinen lausunto*.

Lausunto on yleensä maksullinen.

VARALLISUUS: MUIDEN KIINTEISTÖJEN MYYNTIARVO

Hakija omistaa asuinkiinteistön lisäksi muita kiinteistöjä, esim. vapaa-ajan asunnon, tilan, tontin jne.

Jos kiinteistön verotusarvo on korkeintaan 10 000 euroa, ARA arvostaa kiinteistön verotusarvon mukaan. Muussa tapauksessa ARA käyttää kiinteistön arvon arvioimisessa verohallinnon julkaisemaa ohjetta ”*varojen arvostamisesta perintö- ja lahjaverotuksessa*”.

Jos hakija haluaa toimittaa selvityksen omistamansa kiinteistön myyntiarvosta, selvitykseksi käy *kiinteistövälittäjän lausunto*. Joissain tapauksissa, jos verottajan ohjetta ei voida käyttää arvioinnissa – voidaan pyytää lausunto kiinteistön arvosta.

Lausunto on yleensä maksullinen.

YRITTÄJÄ: TILINTARKASTAJAN LAUSUNTO

Tilintarkastajan lausunto **tarvitaan, jos** hakija on yrittäjä.

Lausunto sisältää tiedot yrityksen arvosta ja siitä, paljonko yrittäjä on ottanut edellisenä ja kuluvana vuonna yrityksen varoja omaan käyttöönsä.

SELVITYS ASUNNON HALLINTAOIKEUDESTA

Jos hakijalla on korjattavan asunnon hallintaoikeus, hakemukseen liitetään asiakirja, jolla oikeus asunnon hallintaan on luovutettu hakijalle. Esimerkiksi:

- syytinkisopimus,
- kauppakirja tai
- testamentti

Tarvitaan, jos omistaja ei ole hakijaruokakunnan jäsen.

+ MUUT MAHDOLLISESTI TARVITTAVAT LIITTEET, JOITA ARA PYYTÄÄ HAKIJALTA

LISÄTIETOJA AVUSTUKSESTA

Korjausavustuksiin liittyvissä epäselvissä asioissa voi kysyä neuvoa puhelimitse tai sähköpostitse ARAn korjausavustusten palvelusta.

Katso yhteystiedot alta ja ota rohkeasti yhteyttä

Paperiset hakemukset lähetetään ARAn kirjaamoon osoitteella:

Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus (ARA)
Kirjaamo
PL 30
15141 LAHTI

tai sähköpostitse:

- <https://turvaviesti.ara.fi/>
(ks. [turvaposti](#))

**Kysy
meiltä
neuvoa!**

**Miten haen
verkossa?**

ARAn verkkoasiointinnissa.
Tarkempia ohjeita ja videot:
ara.fi/korjausavustus

Kysy avustuksista:

korjausavustus.ara@ara.fi

p. 029 525 0818 (palvelemme: ti-ke klo 9-11 ja 12-15)

tai ota yhteyttä Vanhustyön keskusliiton korjausneuvojiin:

osoite: Malmin kauppatie 26, 00700 Helsinki
puhelin (vaihde): 09 350 8600
sähköposti: etunimi.sukunimi@vtkl.fi

ara

Asumisen rahoitus-
ja kehittämiskeskus

www.ara.fi

Maksutonta apua hakemiseen

Vanhustyön keskusliiton korjausneuvojien yhteystiedot ja muutamia esimerkkejä heidän toiminta-alueestaan

Toiminta-alue	Korjausneuvojan yhteystiedot
Länsi-Uusimaa, Vantaa: esim. Espoo, Hanko, Karkkila, Raasepori	Nina Leino, puh 050 449 3395
Itä-Uusimaa, Helsinki, Keski-Uusimaa: esim. Loviisa, Porvoo	Timo Kuosma, puh 050 913 1452
Pirkanmaa: esim. Virrat, Sastamala, Akaa, Orivesi, Kuhmoinen	Voitto Niska, puh 0400 649 199
Häme: esim. Sysmä, Forssa, Riihimäki, Lahti	Kari Tahvanainen, puh 0500 494 766
Varsinais-Suomi: esim. Uusikaupunki, Salo, Somero, Naantali	Jani Malminen, puh 0500 908 660
Etelä-Karjala, Kymenlaakso: esim. Iitti, Kotka, Lappeenranta, Ruokolahti, Kouvola, Imatra	Pekka Hulkkonen, puh 050 593 1277
Satakunta: esim. Karvia, Säkö, Rauma	Tiina Toivonen, puh 0400 852 727 tai 0400 533 573 s-posti: tiina.toivonen(at)tetconsulting.fi
Pohjois-Karjala, Kuhmo, Sotkamo: esim. Heinävesi, Nurmes, Kitee, Outokumpu, Lieksa	Raimo Saarelainen, puh 050 540 7035
Etelä-Savo: esim. Pieksämäki, Kerimäki, Kangasniemi, Mäntyharju	Ismo Kortman, puh 0500 651 737
Pohjois-Savo, Kajaani: esim. Kuopio, Leppävirta, Kaavi, Kiuruvesi	Timo Pakkanen, puh 0400 371586
Pohjois-Pohjanmaa, Kainuu: esim. Kuusamo, Oulu, Pyhäjärvi, Kalajoki, Suomussalmi, Vaala	Tapio Karhu, puh 040 516 6738
Keski-Suomi: esim. Pihtipudas, Keuruu, Joutsa	Jukka Lampi, puh 0400 162 494
Etelä-Pohjanmaa, Keski-Pohjanmaa, Pohjanmaa: esim. Kauhajoki, Kauhava, Kristiinankaupunki, Lestijärvi, Kokkola	Timo Haakana, puh 0400 260 962
Lappi: esim. Kemi, Rovaniemi, Posio, Inari	Ari Viippola, puh 050 590 3637

www.vtkl.fi/korjausneuvonta